

Додаток

до наказу

КУ «ЦПР «Освітня траєкторія» ДМР»

від 14.05.2025 № 17

**КОМУНАЛЬНА УСТАНОВА
«ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ «ОСВІТНЯ ТРАЄКТОРІЯ»
ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

СХВАЛЕНО

рішенням науково-методичної ради
комунальної установи «Центр
професійного розвитку» «Освітня
траєкторія» Дніпровської міської ради
№ 2 від 14.05.2025

ЗАТВЕРДЖЕНО

директор комунальної установи
«Центр професійного розвитку»
«Освітня траєкторія» Дніпровської
міської ради

Тетяна НІКІФОРОВА
наказ від 14.05.2025 № 17

**ПРОГРАМА
«ТЮТОРСЬКИЙ СУПРОВІД У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ
ПЕДАГОГА В КОНТЕКСТІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»**
підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої
освіти зі спеціальності (011) Освітні, педагогічні науки
у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою

Програма підвищення кваліфікації
набирає чинності з 14.05.2025
(наказ від 14.05.2025 № 17)

Укладачі: комунальна установа «Центр професійного розвитку «Освітня траєкторія»
Дніпровської міської ради

Цільова група: педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти

Обсяг: 30 год (1 кредити ЄКТС)

Форма підвищення кваліфікації: очна, очно-дистанційна, дистанційна.

НАПРЯМИ: розвиток загальних і професійних компетентностей відповідно професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29 серпня 2024 р. № 1225

МЕТА ПРОГРАМИ: забезпечення неперервного професійного розвитку педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти шляхом формування та вдосконалення тьюторських компетентностей відповідно до вимог концепції Нової української школи та професійного стандарту вчителя; ознайомлення педагогів з основними теоретичними та практичними ідеями, цілями, задачами педагогіки партнерства; сприяння формуванню уміння вчитися впродовж життя; підвищення здатності учасників до ефективної взаємодії; опанування технологіями індивідуалізованого навчання.

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ:

- отримання знань з основ тьюторингу, педагогіки партнерства, основ ненасильницького спілкування, чинників мотивації дитини та умов розвитку їх самостійності;
- опанування навичками ефективного слухання;
- відпрацювання навичок розуміння інших та себе;
- розширення навичок та вмінь створювати доброзичливе шкільне середовище;
- опанування інструментарієм педагогічного діагностування для реалізації індивідуалізації в освіті;
- опанування навичками поєднання теорії та практики при впровадженні тьюторських технологій в школі.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ:

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗЗСО передбачає вдосконалення загальних і професійних компетентностей (А1. Мовно-комунікативна компетентність, Б1. Психологічна компетентність, Б2. Емоційно-етична компетентність, Б3. Компетентність педагогічного партнерства, В2. Здоров'язбережувальна компетентність, Г1. Прогностична компетентність, Г2. Організаційна компетентність, Г3. Оцінювально-аналітична компетентність, Д1. Здатність до навчання впродовж життя), які дозволять організувати індивідуальний освітній супровід учнів, забезпечувати педагогічну підтримку розвитку особистості, оволодіння сучасними методиками роботи з учнями, уміння враховувати освітні

потреби учнів з різними можливостями та створювати інклюзивне середовище, знання вікової психології, розуміння поведінкових та емоційних реакцій дитини, вміння працювати з потребами, ефективно застосовувати техніки ненасильницького спілкування, активного слухання, побудова партнерських відносин, створення умов для розвитку внутрішньої мотивації учнів до пізнання та самонавчання, здатність до планування індивідуальної траєкторії учня, організацію освітнього середовища з урахуванням диференціації.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

В умовах активного впровадження концепції Нової української школи (НУШ), визначеної Законом України «Про освіту», особливої ваги набуває професійне становлення педагогічних працівників, здатних ефективно реалізовувати її засади. Необхідність забезпечення якісних змін в освітньому процесі, формування ключових компетентностей учнів, впровадження особистісно орієнтованого навчання та педагогіки партнерства зумовлює потребу в нових підходах до професійного розвитку педагогів.

Водночас, процес адаптації до вимог НУШ може бути складним та потребує системної підтримки. Тьюторський супровід, як індивідуалізована форма педагогічної взаємодії, спрямована на професійне зростання педагога, набуває особливої актуальності в контексті забезпечення якісної освіти відповідно до державних освітніх стандартів та вимог суспільства.

Програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо тьюторського супроводу в професійному становленні педагога ЗЗСО (далі - програма) розроблена з урахуванням державної політики в галузі шкільної освіти, вимог чинного законодавства: Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту», а також інших нормативно-правових актів, що регламентують організацію освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, зокрема в умовах воєнного стану.

Програма враховує положення інструктивно-методичних матеріалів Міністерства освіти і науки України, що стосуються підтримки професійного розвитку педагогів, реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти, а також забезпечення психологічного комфорту та ментального здоров'я учасників освітнього процесу.

У програмі враховано сучасні підходи до тьюторського супроводу, передбачені професійним стандартом педагогічних працівників, зокрема компетентнісні та діяльнісні орієнтири, необхідні для ефективного менторства, наставництва та професійної адаптації вчителів у системі загальної середньої освіти.

МАТЕРІАЛЬНО - ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: дошка магнітно-маркерна, інтерактивний комплект (інтерактивна панель з вбудованим персональним комп'ютером, колонка акустична IBIZA XRK 15A, пульт) мікшерний IBIZA MX80), багатофункціональний пристрій HP LJ Pro M 428 fdn (W1A32A), ноутбуки - 20 шт., доступ до глобальної мережі «Інтернет», корпоративний аканту Microsoft Office 365.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМИ

Курс: підвищення кваліфікації	Категорія педагогів	Характеристика тематичного навчального плану
Кількість кредитів ЄКТС - 1. Змістових модулів – 3. Загальна кількість годин – 30.	Педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти різних типів і форм власності	Форма навчання - очна, очно -дистанційна, дистанційна. Термін - один тиждень. Теоретична основа – 10 год. Практична складова – 18 год. Вид підсумкового контролю – тестування - 2 год.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва теми	Кількість годин			
	Лекції	Практичні заняття	Підсумковий тест	Усього
МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ТЮТОРСЬКОГО СУПРОВОДУ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ				
Тема 1.1. Теоретико-методологічні основи тьюторства: поняття, принципи, функції	2			4
Тема 1.2. Пізнання дитини та побудова взаємодії: унікальність, сильні сторони, потенціал. Особистісні компетентності учнів: емпатія, саморегуляція, розуміння емоцій, виявлення потреб	2	2		2
Тема 1.3. Розвиток емоційного інтелекту та особистісних компетентностей учнів		4		4
Тема 1.4. Ненасильницьке спілкування та комунікативна компетентність		2		2
Усього за модулем	4	8		12

МОДУЛЬ 2. КОМУНІКАТИВНІ ТА МОТИВАЦІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТЬЮТОРА				
Тема 2.1. Мислення зростання і рамка результату. Інструменти саморефлексії вчителя як тьютора	2	2		4
Тема 2.2. Мотивація в навчанні: чинники та умови підтримки		4		4
Тема 2.3. Самонавчання та відповідальність учнів. «Вчись вчитися»: як розвивати у дитини самостійність і відповідальність за навчання	2	2		4
Тема 2.4. Маршрутний лист як інструмент диференціації та індивідуалізації навчання	2	2		4
<i>Разом за модулем</i>	6	10		16
МОДУЛЬ 3. ДІАГНОСТИЧНО-АНАЛІТИЧНИЙ				
Підсумкові заходи (тестування)			2	2
Усього	10	18	2	30

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Зміст програми передбачає теоретичну та практичну підготовку слухачів, а також виконання ними підсумкового контролю (тестування).

Теоретична складова програми зорієнтована на ознайомлення цільової аудиторії із напрямками, змістом, структурою та особливостями тьюторських компетентностей відповідно до вимог концепції Нової української школи.

Практична складова програми спрямована на формування у слухачів: здатності забезпечувати педагогічну підтримку розвитку особистості, оволодіння сучасними методиками роботи з учнями, уміння враховувати освітні потреби учнів з різними можливостями та створювати інклюзивне середовище, знання вікової психології, розуміння поведінкових та емоційних реакцій дитини, вміння працювати з потребами, ефективно застосовувати техніки ненасильницького спілкування, активного слухання, побудова партнерських відносин, створення умов для розвитку внутрішньої мотивації учнів до пізнання та самонавчання, здатність до планування індивідуальної траєкторії учня, організацію освітнього середовища з урахуванням диференціації.

Практичні завдання виконуються слухачами у перебігу практичних занять, що передбачені навчально-тематичним планом програми.

Центр підвищення кваліфікації, враховуючи потреби слухачів, може змінювати кількість годин, відведених на вивчення окремих тем, а також змінювати послідовність вивчення тем. Головне, щоб при цьому забезпечувалося виконання навчального плану та досягнення очікуваних результатів навчання.

МОДУЛЬ 1

ОСНОВИ ТЬЮТОРСЬКОГО СУПРОВОДУ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Тема 1.1. Теоретико-методологічні основи тьюторства: поняття, принципи, функції

Тьюторство – персоналізований супровід на шляху навчання та самопізнання. Це вже не просто допомога у засвоєнні предметів, а справжній індивідуальний компас, що допомагає зорієнтуватися у безмежному океані можливостей.

Історія тьюторства сягає глибокої давнини, але саме зараз воно переживає своє переродження. Від академічної підтримки до всебічного розвитку особистості – ось еволюція цього унікального педагогічного феномену. Сьогодні тьютор стає архітектором індивідуальної освітньої траєкторії, враховуючи унікальні потреби кожного.

В основі цієї діяльності лежать непорушні принципи: повага до індивідуальності, активна роль самої людини у власному зростанні та поступове формування здатності до самостійного плавання у вирі знань.

Яку ж роль відіграє цей персональний наставник? Він – і діагност, що розпізнає потенціал та слабкі сторони, і консультант, що допомагає приймати зважені рішення, і мотиватор, що надихає на нові звершення, і організатор навчального процесу, і рефлексивний партнер, що спонукає до самоаналізу.

Методологічним підґрунтям тьюторства є гуманістичний підхід, що ставить в центр уваги особистість, та педагогіка партнерства, де панує атмосфера співпраці та взаєморозуміння.

Отже, тьюторство – це не просто модна тенденція, а нагальна потреба часу, відповідь на виклики індивідуалізації та прагнення кожної людини розкрити свій унікальний потенціал. Це інвестиція у власне майбутнє, можливість знайти свій шлях та досягти омріяних вершин.

Тема 1.2. Пізнання дитини та побудова взаємодії: унікальність, сильні сторони, потенціал. Особистісні компетентності учнів: емпатія, саморегуляція, розуміння емоцій, виявлення потреб

Унікальність дитини: Кожна дитина є неповторною особистістю зі своїм темпом розвитку, когнітивними особливостями, емоційним досвідом та індивідуальним стилем навчання. Педагогічна взаємодія має ґрунтуватися на визнанні та врахуванні цієї унікальності.

Виявлення сильних сторін: Акцент у процесі пізнання слід робити на ідентифікації та підтримці сильних сторін дитини, її природних нахилів та талантів. Це створює фундамент для успішного навчання та підвищує самооцінку.

Розкриття потенціалу: Педагог виступає фасилітатором у розкритті потенціалу дитини, створюючи умови для її самореалізації, розвитку креативності та критичного

мислення. Важливо не лише передавати знання, але й стимулювати внутрішню мотивацію до навчання та пізнання нового.

Емпатія як основа соціальної взаємодії: Формування здатності до емпатії – співпереживання, розуміння почуттів та емоцій інших людей – є ключовою компетентністю для побудови гармонійних міжособистісних відносин та успішної соціалізації.

Саморегуляція як інструмент самоконтролю: Розвиток саморегуляції включає формування вміння контролювати свої емоції, поведінку, навчальну діяльність, встановлювати цілі та досягати їх, долаючи перешкоди.

Розуміння емоцій – шлях до емоційного інтелекту: Здатність розпізнавати, розуміти та аналізувати власні емоції та емоції інших є важливою складовою емоційного інтелекту, що впливає на прийняття рішень, комунікацію та загальне благополуччя.

Виявлення потреб як основа проактивної поведінки: Навчання дітей усвідомлювати та вербалізувати свої потреби, а також розуміти потреби інших, сприяє розвитку проактивної поведінки, конструктивному розв'язанню конфліктів та ефективній взаємодії.

Тема 1.3. Розвиток емоційного інтелекту та особистісних компетентностей учнів

В епоху особистісно орієнтованого навчання розуміння індивідуальності дитини постає не просто педагогічним принципом, а нагальною науково-практичною потребою. Психолого-педагогічні дослідження переконливо доводять, що кожна дитина є унікальною системою з неповторним набором когнітивних, емоційних, мотиваційних та особистісних характеристик. Врахування цих особливостей є фундаментом для ефективної освітньої взаємодії.

Ключовими засадами розуміння індивідуальності є визнання цінності кожної дитини, її права на самобутність та власний шлях розвитку. Психологія розвитку наголошує на вікових та індивідуальних відмінностях у темпах і характері психічних процесів. Педагогіка ж акцентує на необхідності диференційованого та індивідуального підходу, що враховує навчальні стилі, темп засвоєння знань, інтереси та потреби учнів.

Сучасна освітня парадигма зміщує акцент з виявлення недоліків на розкриття сильних сторін та освітнього потенціалу кожної дитини. Психологічна діагностика, поряд з традиційними методами оцінювання, все частіше використовує якісні підходи, спрямовані на виявлення прихованих талантів, здібностей та схильностей учнів.

Педагогічні стратегії, що базуються на принципі позитивної підтримки, створюють умови для самореалізації та зростання. Заохочення, визнання досягнень, створення ситуацій успіху – ці інструменти активізують внутрішню мотивацію та сприяють розкриттю освітнього потенціалу. Важливу роль відіграє тьюторський супровід, спрямований на індивідуальну підтримку та допомогу учню у визначенні власних освітніх цілей і шляхів їх досягнення.

Успішна соціалізація та особистісне зростання нерозривно пов'язані з розвитком емоційного інтелекту. Психолого-педагогічні дослідження підкреслюють важливість формування таких ключових компетентностей, як емпатія (здатність

розуміти та співпереживати емоціям інших), саморегуляція (уміння контролювати власні емоції та поведінку), розуміння емоцій (здатність розпізнавати та інтерпретувати емоційні стани) та вміння виявляти потреби (власні та інших).

Педагогічні практики, спрямовані на розвиток емоційного інтелекту, включають використання інтерактивних методів навчання, рольових ігор, обговорення життєвих ситуацій, аналіз художніх творів. Створення безпечного та підтримуючого освітнього середовища є ключовим фактором для формування емоційно зрілої особистості, здатної до ефективної комунікації, співпраці та розв'язання конфліктів.

Глибоке розуміння індивідуальності дитини, цілеспрямоване виявлення її сильних сторін та розвиток емоційного інтелекту є фундаментальними психолого-педагогічними засадами сучасної освіти, що забезпечують гармонійний розвиток особистості та розкриття її унікального потенціалу.

Тема 1.4. Ненасильницьке спілкування та комунікативна компетентність

У сучасному світі, позначеному конфліктами та непорозуміннями, набуває особливої актуальності ненасильницьке спілкування (ННС) – комунікативний підхід, спрямований на встановлення емпатійного зв'язку та задоволення потреб усіх учасників взаємодії. В основі ННС лежать чотири ключові компоненти: спостереження, почуття, потреби, прохання.

Для ефективного застосування ННС використовуються різноманітні техніки. Активне слухання: зосередження на словах співрозмовника, відображення його почуттів та потреб через перефразування та емпатійні запитання. Активне слухання створює простір для взаєморозуміння та знижує напругу. "Я-повідомлення": вираження власних почуттів, спостережень та потреб від першої особи без звинувачень чи критики. Конструкція "Коли я бачу [спостереження], я відчуваю [почуття], тому що потребую [потреба]. Чи не міг би ти [прохання]?" сприяє відповідальності та зменшує опір. Перефразування: повторення почутого своїми словами для перевірки розуміння та демонстрації уваги до співрозмовника. Перефразування запобігає непорозумінням та сприяє глибшому контакту.

Систематичне застосування основ та технік ННС сприяє розвитку навичок конструктивного діалогу, де метою є не перемога в суперечці, а спільне пошук рішень, що враховують інтереси всіх сторін. Водночас формується етична взаємодія, заснована на повазі, емпатії та прагненні до взаємного добробуту. Ненасильницьке спілкування є потужним інструментом для розбудови гармонійних відносин, розв'язання конфліктів та сприяння соціальній справедливості.

МОДУЛЬ 2 КОМУНІКАТИВНІ ТА МОТИВАЦІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТЮТОРА

Тема 2.1. Мислення зростання і рамка результату. Інструменти саморефлексії вчителя як тьютора

У контексті підвищення кваліфікації педагогічних працівників, зокрема тьюторів, особливої ваги набуває розуміння концепцій мислення зростання та рамки результату. Ці підходи є потужними інструментами для саморефлексії, сприяючи

професійному розвитку та підвищенню ефективності індивідуального супроводу учнів.

Мислення зростання, на противагу фіксованому мисленню, передбачає віру у власну здатність до розвитку інтелекту та навичок через наполегливість, навчання на помилках та сприйняття викликів як можливостей для зростання. Тьютор з мисленням зростання схильний до самоаналізу власних педагогічних практик не як оцінки статичних якостей, а як відправної точки для подальшого вдосконалення. Він розглядає труднощі як цінні уроки, а зворотний зв'язок – як ресурс для професійного розвитку.

Рамка результату фокусується на формулюванні чітких, конкретних та вимірюваних цілей. Застосування цієї рамки в процесі саморефлексії дозволяє тьютору визначити бажані outcomes власної діяльності, зокрема щодо розвитку самостійності, мотивації та навчальних досягнень учнів. Аналіз власної практики через призму досягнутих результатів та виявлення факторів, що сприяли або перешкоджали цьому, стає основою для коригування стратегій індивідуального супроводу.

Застосування мислення зростання та рамки результату в контексті саморефлексії сприяє не лише усвідомленню власних сильних сторін та зон розвитку, але й формуванню проактивної позиції щодо професійного вдосконалення, що є ключовим для ефективної реалізації тьюторської функції.

Тема 2.2. Мотивація в навчанні: чинники та умови підтримки

У контексті підвищення кваліфікації педагогічних працівників питання мотивації в навчанні набуває особливої ваги. Ефективне навчання дорослих значною мірою залежить від їхньої внутрішньої спонуки до отримання нових знань та вдосконалення професійних компетентностей.

Внутрішні (інтринзивні) чинники: зацікавленість змістом навчання, відчуття власної компетентності та значущості отриманих знань для професійного зростання, прагнення до саморозвитку та досягнення особистих цілей.

Зовнішні (екстринзивні) чинники: визнання досягнень (позитивна оцінка, похвала), можливості кар'єрного зростання, матеріальне стимулювання, соціальна значущість навчання.

Однак, наявність цих чинників не завжди автоматично призводить до високої мотивації. Важливу роль відіграють умови підтримки мотивації в освітньому процесі: створення сприятливого навчального середовища, актуальність та практична спрямованість змісту навчання, забезпечення можливостей для активної участі та самостійності, застосування інтерактивних та проблемно-орієнтованих методів навчання, забезпечення зворотного зв'язку та можливостей для рефлексії, персоналізація навчання.

Підтримка високого рівня мотивації в навчанні є комплексним завданням, що вимагає усвідомлення ключових чинників та створення відповідних педагогічних умов. Орієнтація на внутрішню мотивацію, поєднана з ефективними стратегіями підтримки, є запорукою успішного навчання та професійного зростання педагогічних працівників.

Тема 2.3. Самонавчання та відповідальність учнів. «Вчись вчитися»: як розвивати у дитини самостійність і відповідальність за навчання

У сучасному освітньому просторі ключову роль відіграє не лише засвоєння знань, а й формування здатності учнів до самонавчання та усвідомлення відповідальності за власний освітній процес. Концепція «вчись вчитися» стає наріжним каменем ефективної педагогіки, спрямованої на виховання самостійної та ініціативної особистості.

Розвиток самостійності у навчанні передбачає поступове передання учням контролю над їхньою освітньою траєкторією. Це включає вміння визначати власні навчальні цілі, обирати оптимальні стратегії навчання, здійснювати самоконтроль та адекватно оцінювати результати власної діяльності. Педагог виступає не як єдине джерело знань, а як фасилітатор, що створює умови для активного пізнання та дослідницької діяльності учнів.

Паралельно з розвитком самостійності формується й відповідальність за навчання. Учень, який усвідомлює свою роль у процесі здобуття знань, стає більш мотивованим, дисциплінованим та наполегливим у досягненні навчальних цілей. Відповідальність проявляється у своєчасному виконанні завдань, прагненні до глибокого розуміння матеріалу та готовності до подолання навчальних труднощів.

Реалізація принципу «вчись вчитися» в освітній практиці вимагає застосування інтерактивних методів навчання, стимулювання критичного мислення, розвитку навичок саморефлексії та надання учням можливостей для самостійного вибору навчальних завдань і тем. Створення сприятливого освітнього середовища, де цінується ініціатива та підтримується прагнення до знань, є запорукою формування покоління компетентних та відповідальних громадян.

Таким чином, інтеграція самонавчання та відповідальності у навчальний процес є не просто педагогічною інновацією, а нагальною потребою часу, що забезпечує конкурентоздатність майбутніх фахівців та сприяє їхньому особистісному зростанню.

Тема 2.4. Маршрутний лист як інструмент диференціації та індивідуалізації навчання

У контексті модернізації освітнього процесу, спрямованого на розкриття потенціалу кожного учня, особливої актуальності набуває використання маршрутного листа. Цей дидактичний інструмент являє собою структурований план індивідуальної навчальної діяльності, що виступає дієвим засобом диференціації та індивідуалізації навчання.

Маршрутний лист, на відміну від уніфікованих навчальних планів, враховує індивідуальні особливості учня: його навчальні потреби, рівень підготовки, темп засвоєння матеріалу, пізнавальні інтереси та стиль навчання. Він пропонує варіативність у виборі навчальних завдань, ресурсів та форм звітності, надаючи учню можливість самостійно визначати оптимальний шлях опанування навчального матеріалу.

Застосування маршрутних листів дозволяє педагогу ефективно здійснювати диференційований підхід, пропонуючи завдання різного рівня складності та спрямованості, що відповідають різним освітнім потребам учнів. Водночас,

орієнтуючись на індивідуальні темпи та вподобання, маршрутний лист сприяє формуванню суб'єктності учня в навчальному процесі, підвищує його мотивацію та відповідальність за результати навчання.

Таким чином, маршрутний лист є не просто формальним документом, а гнучким інструментом, що забезпечує персоналізовану освітню траєкторію, сприяє розвитку самостійності, критичного мислення та досягненню високих навчальних результатів кожним учнем. Його впровадження в практику роботи закладів освіти є важливим кроком на шляху до якісної та ефективної системи навчання.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ:

- розуміння сутності тьюторського супроводу: педагоги зможуть чітко визначати поняття «тьюторський супровід» та його роль у професійному розвитку вчителів НУШ;
- застосування принципів тьюторства: учасники зможуть застосовувати принципи індивідуалізації, суб'єктності та розвитку самостійності у своїй тьюторській діяльності;
- оволодіння функціями тьютора: педагоги зможуть ефективно виконувати діагностичну, консультативну, мотиваційну, навчальну та рефлексивну функції тьютора;
- застосування технік ННС: учасники зможуть використовувати техніки ненасильницького спілкування (ННС) для ефективної взаємодії з колегами;
- створення індивідуальних освітніх траєкторій: педагоги зможуть допомагати колегам у розробці та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій;
- організація професійного розвитку: учасники зможуть організовувати та проводити заходи для професійного розвитку педагогів (семінари, майстер-класи, коучинг);
- створення сприятливого середовища: педагоги зможуть створювати сприятливе середовище для професійного зростання та обміну досвідом;
- застосування інструментів тьюторського супроводу: учасники зможуть використовувати різноманітні інструменти та методи тьюторського супроводу (портфоліо, менторинг, коучинг);
- рефлексія та самооцінка: педагоги зможуть сприяти розвитку навичок рефлексії та самооцінки у своїх колег;
- підвищення професійної компетентності: учасники підвищать свою професійну компетентність у сфері тьюторського супроводу та зможуть ефективно підтримувати професійний розвиток педагогів НУШ.

МОДУЛЬ 3. ДІАГНОСТИЧНО-АНАЛІТИЧНИЙ

Проведення рефлексії та зворотного зв'язку щодо навчання на курсі (проведення тестування), яке може включати в себе планування професійного розвитку педагога.

ФОРМА АТЕСТАЦІЇ СЛУХАЧІВ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Атестація слухачів програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти за напрямом «Тьюторський супровід у професійному становленні педагога в контексті Нової української школи» проводиться у формі тестування і завершується видаванням свідоцтва (сертифікату) про підвищення кваліфікації встановленого зразка.

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Підсумкове тестування

1. Що є ключовою метою тьюторського супроводу?

- а) передача знань учням
- б) індивідуальна підтримка особистості в процесі навчання та розвитку
- в) контроль за успішністю учнів
- г) підготовка до іспитів

2. Який з наведених принципів є основоположним для тьюторської діяльності?

- а) авторитаризм
- б) індивідуалізація
- в) стандартизація
- г) дисципліна

3. Яка функція тьютора передбачає вивчення потреб та можливостей учня?

- а) навчальна
- б) консультативна
- в) діагностична
- г) мотиваційна

4. На чому фокусується тьютор при вивченні учня?

- а) на недоліках та слабких сторонах
- б) на унікальності, сильних сторонах та потенціалі
- в) на рівні знань з предмету
- г) на поведінкових проблемах

5. Яка компетентність передбачає здатність учня співпереживати та розуміти почуття інших?

- а) саморегуляція
- б) емпатія
- в) розуміння емоцій
- г) виявлення потреб

6. Що є важливим для тьютора при побудові взаємодії з учнем?

- а) дистанція та формальність
- б) довіра, повага та емпатія
- в) критика та оцінювання
- г) нав'язування власної думки

7. Яку роль відіграє тьютор у розвитку емоційного інтелекту учнів?

- а) контролює емоції учнів
- б) навчає розпізнавати, розуміти та керувати емоціями
- в) ігнорує емоційні прояви учнів
- г) пригнічує негативні емоції

8. Який метод сприяє розвитку саморегуляції в учнів?

- а) постійний контроль
- б) надання свободи без меж
- в) навчання технік самоконтролю та управління стресом
- г) заохочення конкуренції

9. Який елемент є основою ненасильницького спілкування?

- а) критика
- б) звинувачення
- в) спостереження
- г) маніпулювання

10. Яка техніка сприяє ефективному слуханню співрозмовника?

- а) перебивання
- б) ігнорування
- в) активне слухання
- г) монолог

11. Що таке «мислення зростання»?

- а) віра у незмінність своїх здібностей
- б) переконання, що здібності можна розвивати
- в) страх перед помилками
- г) орієнтація на уникання невдач

12. Який інструмент допомагає вчителю аналізувати та оцінювати свою тьюторську діяльність?

- а) нав'язування готових рішень
- б) саморефлексія
- в) ігнорування проблем
- г) зовнішнє оцінювання без самоаналізу

13. Який фактор сприяє підвищенню мотивації учнів до навчання?

- а) постійні покарання
- б) створення атмосфери підтримки та позитивного ставлення
- в) порівняння з іншими учнями
- г) відсутність вибору

14. Що є важливою умовою для підтримки мотивації учнів?

- а) одноманітність завдань
- б) відсутність викликів
- в) наявність значущих цілей та можливості вибору
- г) жорсткий контроль

15. Що означає навчити учня «вчитися вчитися»?

- а) давати готові відповіді на всі запитання

- б) формувати вміння самостійно здобувати знання, організовувати свою навчальну діяльність
- в) контролювати кожен крок учня
- г) забезпечувати постійну опіку

16. Яка стратегія сприяє розвитку відповідальності учнів за навчання?

- а) зняття з учнів будь-якої відповідальності
- б) надання учням можливості приймати рішення та відповідати за їх наслідки
- в) постійне вказування на помилки
- г) заохочення залежності від вчителя

17. Що таке маршрутний лист?

- а) єдиний для всіх учнів план уроку
- б) індивідуальний план навчальної діяльності учня
- в) список обов'язкових завдань
- г) розклад занять

18. Яку роль відіграє маршрутний лист у навчальному процесі?

- а) уніфікацію навчання
- б) диференціацію та індивідуалізацію навчання
- в) зменшення самостійності учнів
- г) обмеження творчості вчителя

19. Які компоненти можуть бути включені до маршрутного листа? (Вибрати всі правильні відповіді)

- а) тема
- б) перелік обов'язкових ресурсів
- в) варіативні завдання
- г) критерії оцінювання

20. Якою є мета використання маршрутного листа?

- а) полегшити роботу вчителя
- б) забезпечити однаковий рівень знань в усіх учнів
- в) створити умови для самостійного навчання та вибору учнів
- г) підвищити контроль за учнями

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Концепція Нової української школи. (2016). Міністерство освіти і науки України.
2. Педагогіка партнерства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nus.org.ua/2019/06/20/pedagogika-partnerstva-shho-tse-take-ta-yak-zrozumity-chy-vona-ye-u-shkoli/>
3. Тьюторство: теорія і практика супроводу в освіті / За ред. Т.В. Тяглової. – Харків: ХНПУ, 2013.
4. Бондаренко, О. В. Тьюторський супровід професійного розвитку педагогів / О. В. Бондаренко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2017. – № 3 (67). – С. 12-21.

5. Галусян, Ю. А. Тьюторська діяльність в системі освіти: монографія / Ю. А. Галусян. – К.: Педагогічна думка, 2012.
6. Topping, K. (2005). Trends in peer learning. *Educational psychology*, 25(6), 631-645.
7. O'Neill, G., & McMahon, T. (2005). *Teaching portfolio development for academic staff in higher education: A practical guide*. Dublin: UCD Teaching and Learning Resources Unit.
8. Матеріали з сайту Міністерства освіти і науки України, присвячені Новій українській школі.
9. Публікації в наукових електронних бібліотеках (наприклад, Google Scholar, ERIC) за ключовими словами "тьюторство", "педагогічний супровід", "професійний розвиток педагога".

Додаткова література:

1. Нова українська школа: порадник для вчителя / За ред. О. Я. Савченко. - Київ: УОВЦ "Оріон", 2018. (Ця книга містить розділи, присвячені новим ролям вчителя, де тьюторство може бути однією з них).
2. Розвиток професійної компетентності педагога в умовах реформи освіти / Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції. - Київ: НАПН України, 2018. (У збірнику можуть бути статті, що розглядають тьюторство як інструмент підвищення кваліфікації).
3. Стандарти Нової української школи. (Пошукайте офіційні документи на сайті МОН України). Важливо вивчити документи, що визначають компетентності педагога НУШ.
4. *Mentoring in Schools: A Handbook for Governors, Headteachers, Senior Managers and Mentors* by Lois Townsend (Ця книга може запропонувати корисні моделі та стратегії, які можна адаптувати для тьюторства).
5. *The Wiley Handbook of Mentoring* edited by Tammy D. Allen, Lillian T. Eby (Розділи про менторство в освіті можуть бути релевантними для розуміння тьюторського супроводу).
6. Aguilar, E. (2013). *The art of coaching: Effective strategies for school transformation*. John Wiley & Sons.
7. Knight, J. (2007). *Instructional coaching: A partnership approach to improving instruction*. Corwin Press.